

NATIONALE ARBEIDSRAAD

CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN

ADVIES Nr. 2.175

CRB 2020-1770
CO 1000

Gemeenschappelijke Raadszitting van 29 september 2020

Duurzame ontwikkelingsdoelstelling 4

Onderwijs en opleiding

x x x

3.085

Inhoudstafel

1. Door het Federaal Planbureau opgevolgde indicatoren.....	5
2. Voorstel van aanvullende indicatoren om het bereiken van doelstelling 4 te evalueren	6
2.1 Werkgelegenheidsgraad van de doelgroepen (cf. SDG 8)	7
2.2 Transitie op de arbeidsmarkt (cf. SDG 8)	7
2.3 Participatie in voortgezette opleiding	7
2.4 Indicatoren van alternerende opleiding.....	10
2.5 NEET-indicator	10

Kader

In 2015 keurde de Algemene Vergadering van de VN de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling goed. Deze agenda bevat 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's, Sustainable Development Goals in het Engels) (gespecificeerd in 169 subdoelstellingen) die op een algemene manier zijn geformuleerd om in alle landen van toepassing te zijn en betrekking hebben op de gezamenlijke sociale, milieugerelateerde, economische en institutionele kwesties waarmee rekening moet worden gehouden om tot duurzame ontwikkeling te komen. België heeft zich ertoe verbonden deze 17 doelstellingen te bereiken.

Op 19 februari 2020 brachten de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad een advies ([CRB 2020-0400 – NAR Advies 2.158](#)) uit over de SDG's die tot hun bevoegdheden behoren, t.w. armoedebestrijding, gendergelijkheid, energie, waardig werk, bestrijding van ongelijkheid, mobiliteit, duurzame consumptie- en productiepatronen, klimaat en voldoende sterke, inclusieve en duurzame groei. De Raden hadden zich er toen toe verbonden om later een analyse te verrichten van SDG 4 "Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen", die in het eerste advies niet werd behandeld. De Raden concretiseren die verbintenis in het voorliggende advies.

Ter herinnering: het internationaal kader van de VN definieert voor SDG 4 de navolgende subdoelstellingen:

- 4.1 er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten;
- 4.2 er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens in hun vroege kindertijd toegang hebben tot een kwalitatieve ontwikkeling, zorg en opvoeding voorafgaand aan de lagere school zodat ze klaar zijn voor het basisonderwijs;
- 4.3 tegen 2030 gelijke toegang garanderen voor alle vrouwen en mannen tot betaalbaar en kwaliteitsvol technisch, beroeps- en hoger onderwijs, met inbegrip van de universiteit;
- 4.4 tegen 2030 het aantal jongeren en volwassenen met relevante vaardigheden, met inbegrip van technische en beroepsvaardigheden, voor tewerkstelling, degelijke jobs en ondernemerschap aanzienlijk opdrijven;
- 4.5 tegen 2030 genderongelijkheden wegwerken in het onderwijs en zorgen voor gelijke toegang tot alle niveaus inzake onderwijs en beroepsopleiding voor de kwetsbaren, met inbegrip van mensen met een handicap, inheemse bevolkingen en kinderen in kwetsbare situaties;
- 4.6 er tegen 2030 voor zorgen dat alle jongeren en een groot aantal volwassenen, zowel mannen als vrouwen, geletterd en rekenvaardig zijn;
- 4.7 er tegen 2030 voor zorgen dat alle leerlingen kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, onder andere via vorming omtrent duurzame ontwikkeling en duurzame levenswijzen, mensenrechten, gendergelijkheid, de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap en de waardering van culturele diversiteit en van de bijdrage van de cultuur tot de duurzame ontwikkeling.

Doelstellingen van het advies

De Raden beklemtonen het belang van de SDG's en drukken hun tevredenheid uit over het feit dat de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties geleidelijk aan zijn weg vindt in de wereldpolitiek (Eeuwfeestverklaring van de IAO over de toekomst van de arbeid van 21 juni 2019), de Europese politiek (Green Deal, Europees Semester en landenverslagen) en de nationale politiek (langetermijnvisie, federale plannen en rapporten, NHP). De tenuitvoerlegging van dat programma via de verwezenlijking van de SDG's biedt immers de mogelijkheid om de bestaande economische, sociale en milieu-uitdagingen aan te gaan en om te convergeren naar een welvarende, inclusieve en duurzame samenleving.

Om bij te dragen aan de ontwikkeling van het monitoringproces m.b.t. de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling in België, spreken de CRB en de NAR zich in dit advies uit over de subdoelstellingen en indicatoren die het Federaal Planbureau (FPB) heeft geselecteerd om op te volgen voor doelstelling 4 en formuleren ze aanbevelingen om de set van indicatoren te verbeteren die het FPB opvolgt met het oog op de volgende federale rapporten inzake duurzame ontwikkeling. Door bijkomende indicatoren vast te stellen die moeten worden opgevolgd, geven de Raden de doelstellingen aan die overeenstemmen met de kernbevoegdheden van de CRB en de NAR. Zo sluiten de Raden nauw aan bij de verbintenissen die op internationaal niveau en met name door de IAO werden aangegaan.

De identificatie van de domeinen waarin de vorderingen van België niet beantwoorden aan zijn verbintenissen is noodzakelijk om het gevoerde beleid aan te passen en de tenuitvoerlegging van Agenda 2030 te doen vooruitgaan.

De inhoud van dit advies zal dus ook een basis kunnen aanleveren voor de opstelling van het volgende Federaal Rapport inzake Duurzame Ontwikkeling (dat sinds 2009 niet meer werd aangepast) en voor het proces van integratie van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN in het kader van het Europees semester, zoals dat is voorzien in de "Green Deal"¹ van de Europese Commissie.

De komende maanden zullen de Raden hun werkzaamheden inzake de SDG's voortzetten om de indicatorenset verder te verfijnen en te vervolledigen en, waar mogelijk, elke subdoelstelling te vertalen in cijferdoelstellingen.

¹ Europese Commissie (2019), [De Europese Green Deal](#), COM/2019/640 final (blz. 3)

1. Door het Federaal Planbureau opgevolgde indicatoren

Met betrekking tot doelstelling 4 heeft het Federaal Planbureau ervoor gekozen te focussen² op de subdoelstellingen 4.1 en 4.3 (“Kwaliteitsvol onderwijs”):

4.1	“Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten”
4.3	“Tegen 2030 gelijke toegang garanderen voor alle vrouwen en mannen tot betaalbaar en kwaliteitsvol technisch, beroeps- en hoger onderwijs, met inbegrip van de universiteit”

Voor de evaluatie van de prestaties van België m.b.t. SDG 4 heeft het FPB ervoor gekozen de indicatoren “Vroegtijdige schoolverlaters” en “Onvoldoende leesvaardigheid” op te volgen om de voortgang van België m.b.t. subdoelstelling 4.1 te evalueren, en de indicator “Levenslang leren” om de vooruitgang van België inzake subdoelstelling 4.3. te evalueren.

Indicatoren FPB	Beschrijving
Vroegtijdige schoolverlaters	Aandeel van de jongeren van 18 tot 24 jaar die hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs hebben en die elke studie of opleiding hebben stopgezet. De teller van deze indicator is het aantal personen van 18 tot 24 jaar oud die aan de volgende twee voorwaarden voldoen: (a) het hoogste onderwijs- of opleidingsniveau dat ze hebben bereikt is het CITE-niveau 0, 1, 2 of 3 (van niveau 3 worden enkel de korte opleidingen die niet voorbereiden op het hoger onderwijs in aanmerking genomen) en (b) ze hebben geen enkel onderwijs of geen enkele opleiding gevolgd tijdens de 4 weken die aan het interview voorafgingen. De noemer is de populatie van dezelfde leeftijd, waarvan de personen worden uitgesloten die niet hebben geantwoord op de vragen over het hoogste onderwijs- of opleidingsniveau en over de participatie in onderwijs en opleiding. De gegevens zijn afkomstig van de Enquête naar de arbeidskrachten (EAK).
Onvoldoende leesvaardigheid	Percentage van de jongeren van 15 jaar oud. De indicator meet het aandeel van de leerlingen van 15 jaar die niveau 2 (“basisvaardigheden”) van de PISA-schaal niet hebben bereikt - Internationaal programma voor de opvolging van de verworven vaardigheden van de leerlingen (Programme international pour le suivi des acquis des élèves (PISA)) (bron: OESO – beschikbaar op Eurostat)
Levenslang leren	Aandeel van de bevolking van 25 tot 64 jaar dat tijdens de laatste vier weken voorafgaand aan het interview heeft deelgenomen aan onderwijs- of (formeel of niet-formeel) opleidingsactiviteiten. De gegevens zijn afkomstig van de Enquête naar de arbeidskrachten (EAK - beschikbaar op Eurostat).

² Het Federaal Rapport inzake Duurzame Ontwikkeling werd opgesteld door de **Taskforce Duurzame Ontwikkeling** van het Federaal Planbureau. *Welke prioriteit voor een duurzame ontwikkeling?* - [Federaal Rapport 2019](#)

2. Voorstel van aanvullende indicatoren om het bereiken van doelstelling 4 te evalueren

De Raden zijn van oordeel dat de door het FPB opgevolgde indicatoren niet volstaan om duurzame ontwikkelingsdoelstelling 4 op te volgen. Ze stellen bijgevolg voor de opvolging van subdoelstellingen en de reeks indicatoren uit te breiden met de onderstaande indicatoren.

De indicator “Vroegtijdige schoolverlaters” maakt het mogelijk het aandeel van meisjes en jongens te meten die een volledige cyclus van het lager en secundair onderwijs volgen, maar geeft geen enkele informatie over de kwaliteit van dat onderwijs en over de mate waarin dat onderwijs de leerlingen werkelijk nuttige leerresultaten oplevert. Het FPB heeft in 2019 een andere indicator ten dele toegevoegd: onvoldoende leesvaardigheid (wiskunde en wetenschappen zijn niet meegenomen). De Raden stellen voor gebruik te maken van twee bijkomende indicatoren voor subdoelstelling 4.1: de indicator “Onvoldoende beheersing van wiskunde of wetenschappen”, op basis van het internationaal programma voor de opvolging van de leerresultaten van de leerlingen (PISA) van de OESO, en de indicator “Werkgelegenheidsgraad van de pas afgestudeerden naar geslacht”, om te meten in hoeverre jonge gediplomeerden makkelijk kunnen intreden op de arbeidsmarkt. Deze indicator geeft het studieniveau van de “onlangs gediplomeerden” aan en is enkel beschikbaar voor de leeftijdscategorie van jongeren van 20 tot 34 jaar.

De indicator “Levenslang leren” meet weliswaar de participatie van de volwassen bevolking in het voortgezet onderwijs en de voortgezette opleiding, die het mogelijk maakt in te spelen op de veranderingen in de arbeidsmarktbehoeften als gevolg van de mondialisering en van de technische vooruitgang. De vraag naar individuen met meer gespecialiseerde vaardigheden blijft evenwel ook toenemen. Om met dat aspect rekening te houden, zijn de Raden van oordeel dat de opvolging van deze subdoelstelling zou moeten worden aangevuld met een indicator die het aandeel van de bevolking meet dat een diploma van het hoger onderwijs bezit. Om over een overzicht van het algemene onderwijsniveau van de bevolking te beschikken, lijkt het bovendien relevant het “percentage gediplomeerden naar onderwijsniveau” (of volgens de benaming van Eurostat “populatie naar onderwijsniveau”) toe te voegen. Deze indicator meet het aandeel van de bevolking naar onderwijsniveau en wordt uitgesplitst in functie van het geslacht, de leeftijd, het statuut op de arbeidsmarkt en de nationaliteit (zie ook SDG 8, werkgelegenheidsgraad 20-64 jaar naar geslacht, leeftijd en onderwijsniveau).

Onderwijs en opleiding stellen de Belgische samenleving in staat om beter in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen, zoals technologische breuken. Zoals hierboven werd aangekondigd, stellen de Raden voor om, gezien de uitdagingen waarmee de Belgische arbeidsmarkt momenteel wordt geconfronteerd (gebrek aan geschoolde arbeidskrachten, digitalisering, laag ondernemerschap), ook de evolutie van subdoelstelling 4.4 op te volgen. “Tegen 2030 het aantal jongeren en volwassenen met relevante vaardigheden, met inbegrip van technische en beroepsvaardigheden, voor tewerkstelling, degelijke jobs en ondernemerschap aanzienlijk opdrijven”. Om deze subdoelstelling te monitoren, stellen de Raden voor indicatoren op te volgen waarmee de digitale vaardigheden van particulieren en de toegang tot opleiding voor de oprichting van ondernemingen kunnen worden gemeten.

SDG 4	Beschrijving
SDG 4.1	Meting van het kwalitatieve aspect van onderwijs van SDG 4.1 "Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten"
Onvoldoende beheersing van wiskunde en wetenschappen (SDG 04_40)	Aandeel van de leerlingen van 15 jaar die niveau 2 ("basisvaardigheden") op de PISA-schaal voor wiskunde en wetenschappen niet halen (bron: OESO)
SDG 4.1	Meting van het aspect "relevante en doeltreffende leerresultaten" van SDG 4.1 "Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten"
Werkgelegenheidsgraad van de onlangs gediplomeerden naar geslacht	Werkgelegenheidsgraad van de personen van 20 tot 34 jaar die aan de volgende voorwaarden voldoen: (i) tewerkgesteld zijn volgens de definitie van de IAO, (ii) minstens de tweede cyclus van het secundair onderwijs bereikt hebben, (iii) tijdens de vier weken voorafgaand aan de enquête onderwijs of een opleiding hebben gekregen en (iv) 1, 2 of 3 jaar voor de enquête hun hoogste scholingsniveau met succes hebben voltooid (bron: Eurostat)
Hoger studieniveau naar geslacht	Aandeel van de bevolking van 30 tot 34 jaar oud die met succes tertiaire studies heeft voltooid: bijvoorbeeld universiteit, instelling van hoger technisch onderwijs enz. (bron: Eurostat)
SDG 4.4	Tegen 2030 het aantal jongeren en volwassenen met relevante vaardigheden, met inbegrip van technische en beroepsvaardigheden, voor tewerkstelling, degelijke jobs en ondernemerschap aanzienlijk opdrijven
Digitale vaardigheden	De indicatoren van digitale vaardigheden zijn samengestelde indicatoren die gebaseerd zijn op geselecteerde activiteiten in verband met het gebruik van internet of software door personen van 16 tot 74 jaar op vier specifieke gebieden: informatie, communicatie, probleemoplossing, softwarevaardigheden (bron: Eurostat)
Toegang tot opleiding over de oprichting van ondernemingen	Percentage van vrouwen en mannen dat aangeeft toegang te hebben tot opleidingen over het starten of ontwikkelen van een onderneming. Deze indicator is beschikbaar naar geslacht (bron: OESO)

2.1 Werkgelegenheidsgraad van de doelgroepen (cf. SDG 8)

De Raden herhalen de voorstellen die ze deden in het kader van SDG 8 inzake economische groei en waardig werk om de integratie van bepaalde doelgroepen op de arbeidsmarkt op te volgen.

2.2 Transitie op de arbeidsmarkt (cf. SDG 8)

De Raden herhalen de voorstellen die ze deden in het kader van SDG 8 inzake economische groei en waardig werk om de transities op de arbeidsmarkt en de jongeren die geen school volgen, geen job hebben en geen opleiding volgen, te meten (cf. CRB 2020-0400 - NAR 2158, punt 5).

2.3 Participatie in voortgezette opleiding

De Raden zijn van oordeel dat de participatie in voortgezette opleiding een belangrijke indicator is om subdoelstelling 4.4 op te volgen, gelet op de rol hiervan in de toegang tot vaardigheden, opleiding en onderwijs die de personen op arbeidsleeftijd nodig hebben om zich aan de snel veranderende wereld aan te passen.

De door het FPB opgevolgde indicator (voor subdoelstelling 4.3) geeft de participatie van de bevrageden weer gedurende de 4 weken die voorafgaan aan de enquête naar de arbeidskrachten. De Raden vragen om deze op de EAK gebaseerde indicator aan te vullen met deze subindicatoren, die uitsplitsingen naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau, statuut op de arbeidsmarkt, staatsburgerschap en geboorteland, beroep, soort contract, arbeidstijd en NACE-tak omvatten. Wanneer de Raden zich zullen buigen over de formulering van cijfermatige targets en doelstellingen, willen ze ook gebruik kunnen maken van andere bronnen, die de over een langere periode van 12 maanden gemeten participatie weergeven en een internationale vergelijking mogelijk maken, zoals het geval is voor de Adult Education Survey (bij de huishoudens) en de Continuous Vocational Training Survey, of nog gebruik kunnen maken van de sociale balansen (bij de ondernemingen). De Raden achten het ook relevant een onderscheid te maken tussen de graad van participatie van de volwassen bevolking in een voortgezette opleiding, ongeacht hun statuut op de arbeidsmarkt (met inbegrip van de actieven en de niet-actieven), en de graad van participatie in voortgezette opleiding van de werknemers in de ondernemingen.

Participatie van de volwassenen (actieven en inactieven)	Bron	Beschikbaarheid gegevens
Graad van participatie van de volwassenen (25 tot 64 jaar) in onderwijs en opleiding (deelnemers aan een onderwijsprogramma of aan een formele of niet-formele opleiding in de loop van de <u>laatste 4 weken/laatste 12 maanden</u> in % van de personen van 25 tot 64 jaar) in functie van geslacht, leeftijd, onderwijsniveau, statuut op de arbeidsmarkt, burgerschap en land van geboorte (trng_lfs_01, trng_lfs_02, trng_lfs_03, trng_lfs_12, trng_lfs_13)	Eurostat, LFS	2004 tot 2019
Graad van participatie van de volwassenen (25 tot 64 jaar) in onderwijs en opleiding (deelnemers aan een onderwijsprogramma of aan een formele of niet-formele opleiding in de loop van de <u>laatste 4 weken/laatste 12 maanden</u> in % van de personen van 25 tot 64 jaar) in functie van geslacht, leeftijd, beroep, type van contract, arbeidstijd en NACE-tak (trng_lfs_04, trng_lfs_05, trng_lfs_06, trng_lfs_08).	Eurostat, LFS	2004 tot 2019
Graad van participatie van de volwassenen (25 tot 64 jaar) in onderwijs en opleiding (deelnemers aan een onderwijsprogramma of aan een formele of niet-formele opleiding in de loop van de <u>laatste 12 maanden</u> in % van de personen van 25 tot 64 jaar) in functie van geslacht, leeftijd, onderwijsniveau, statuut op de arbeidsmarkt, beroep (trng_aes_100, trng_aes_101, trng_aes_102, trng_aes_103).	Eurostat, Adults Education Survey	2007 - 2011 - 2016

Participatie van de werknemers in de ondernemingen	Bron	Beschikbaarheid gegevens
Graad van participatie in voortgezette beroepsopleiding (deelnemers aan een interne of externe beroepsopleiding tijdens het <u>referentiejaar</u> , in % van de personen die tewerkgesteld zijn in de gezamenlijke ondernemingen), naar geslacht en naar omvang van de onderneming (trng_cvt_12s), naar geslacht en naar NACE-bedrijfstak (trng_cvt_12n2). Opm.: deze indicator houdt alleen rekening met de ondernemingen met minstens 10 werknemers.	Eurostat, CVTS	1999-2005-2010-2015
Graad van participatie in voortgezette beroepsopleiding (deelnemers aan een formele of informele beroepsopleiding gedurende het referentiejaar, in % van de personen tewerkgesteld in de gezamenlijke ondernemingen) naar geslacht	Sociale balansen	2009 tot 2018

Voorts stellen de Raden ook voor om de uren die worden besteed aan opleiding in de ondernemingen op te volgen. Ze wijzen er ook op dat het aantal uren weliswaar de omvang weergeeft van de tijd die in de ondernemingen aan opleiding wordt besteed, maar geenszins een weerspiegeling is van de kwaliteit van de opleiding. Voor deze opvolging van de opleidingsuren stellen ze verschillende indicatoren voor:

Uren besteed aan opleiding in de ondernemingen	Bron	Beschikbaarheid gegevens
Uren besteed aan de lessen van voortgezette beroepsopleiding per deelnemer, (trng_cvt_25s) en naar bedrijfstak (trng_cvt_23n2). Opm.: deze indicator houdt enkel rekening met de ondernemingen met minstens 10 werknemers.	Eurostat, CVTS	1999, 2005, 2010, 2015
Opleidingsuren per deelnemer (in de loop van het jaar) naar geslacht of opleidingstype (formeel of informeel)	Sociale balansen	2009 tot 2018

De twee bovenstaande tabellen bevatten m.n. alle indicatoren die zijn opgenomen in de boordtabellen over voorgezette opleiding van het Verslag Werkgelegenheid-Concurrentievermogen ([cf. CRB 2019-1884](#)) met betrekking tot de graden van participatie van de personen.

Voorts bestaan er andere indicatoren die interessante informatie kunnen verstrekken over de beweegredenen, of de belemmeringen die de individuen ondervinden, die hun participatie in voortgezette opleiding kunnen beïnvloeden. Bovendien kan de CVTS-enquête informatie verstrekken over de redenen waarom de ondernemingen geen of minder vormingsinspanningen leveren.

Beweegredenen/belemmeringen voor de voortgezette opleiding van volwassenen	Bron	Beschikbaarheid gegevens
Beweegredenen voor participatie in formele/niet-formele opleidingen (in % van de deelnemers aan een formele/niet-formele opleiding) naar geslacht (individuen van 25 tot 64 jaar, over een referentieperiode van 12 maanden)	Eurostat, Adults Education Survey	2007 - 2011 - 2016
Bereidheid tot participatie naar leeftijd en geslacht	Eurostat, Adults Education Survey	2007 - 2011 - 2016
Belemmeringen voor participatie (in % van de deelnemers aan een formele/niet-formele opleiding) naar geslacht (individuen van 25 tot 64 jaar, over een referentieperiode van 12 maanden)	Eurostat, Adults Education Survey	2007 - 2011 - 2016

Beweegredenen/belemmeringen in hoofde van de ondernemingen	Bron	Beschikbaarheid gegevens
Ondernemingen die geen opleiding verstrekken, naar reden van afwezigheid van een opleiding en naar omvang (in % van de ondernemingen die geen opleiding verstrekken, trng_cvt_02s). Opm. !!: deze indicator houdt enkel rekening met de ondernemingen met minstens 10 werknemers.	Eurostat, CVTS	1999, 2005, 2010, 2015
Ondernemingen die geen opleiding verstrekken, naar reden van niet-toepassing en naar NACE Rev. 2-bedrijfstak (in % van de ondernemingen die geen opleiding verstrekken trng_cvt_02n2). Opm. !!: deze indicator houdt enkel rekening met de ondernemingen met minstens 10 werknemers.	Eurostat, CVTS	1999, 2005, 2010, 2015

2.4 *Indicatoren van alternerende opleiding*

Om de opvolging van subdoelstelling 4.1 aan te vullen, stellen de Raden voor rekening te houden met alternerende opleiding.

De in de onderstaande tabel voorgestelde indicator geeft het aantal leerlingen in een alternerende opleiding, d.w.z. een combinatie van werk en school, als percentage van het totale aantal leerlingen van de 2de en 3de graad van het secundair onderwijs. Deze indicator omvat zowel leerlingen in het secundair alternerend onderwijs die zijn ingeschreven in een Centre d'éducation et de formation en alternance (Cefa), een Centrum voor deeltijds onderwijs (CDO) of een Teilzeitunterricht, als leerlingen die een leertraject volgen via een andere instelling voor alternerende opleiding (IFAPME, SFPME, Syntra Vlaanderen of IAWM). Er zij op gewezen dat deze indicator niet alle alternerende opleidingsactiviteiten weergeeft, omdat deze niet alleen toegankelijk zijn voor leerplichtige studenten, maar ook voor studenten boven de 18 jaar en voor werkzoekenden, die niet in de voorgestelde indicator worden meegeteld.

Alternerende opleiding	Bron	Beschikbaarheid van de gegevens
Het percentage leerlingen dat is ingeschreven in een programma van alternerende opleiding (het aantal leerlingen dat is ingeschreven in een programma van alternerende opleiding als percentage van de leerlingen van de 2de en 3de graad van het secundair onderwijs)	Berekening door het secretariaat van een geaggregeerde indicator op nationaal niveau op basis van gegevens van instellingen voor alternerende opleiding in de drie taalgemeenschappen	jaarlijks

2.5 *NEET-indicator*

De Raden zijn van oordeel dat het in de context van SDG 4 van essentieel belang is het aantal jongeren op te volgen die noch onderwijs volgen, noch een job hebben, noch een opleiding volgen (in het Engels "Youth not in employment, education or training" - NEET). In hun advies betreffende SDG 8 stelden de Raden overigens voor de door het FPB opgevolgde indicator aan te vullen met subindicatoren (cf. CRB 2020-0400 - NAR Advies 2.158).